

CHARLOTTE VAN DEN BROECK
MICHAEL BIJNENS
gastheer Rik Van Puymbroeck

zondag 23 april 2017 om 10.30 u.
Boekenhuis Theoria, Casinoplein 10, 8500 Kortrijk

HET PENHUIS is een organisatie van Openbare Bibliotheek Kortrijk,
Schouwburg Kortrijk en stad Kortrijk.

PROGRAMMA 2016 - 2017

Christophe Van Gerrewey

zondag 30 oktober 2016 | gastheer Daniël Rovers

10.30 u. | Oranjerie Broeltuin

K. Schippers

zondag 13 november 2016 | gastvrouw Ann Meskens

10.30 u. | Oranjerie Broeltuin

De Toneelschrijvers: Pascale Platel en Pjeroo Roobjee

zondag 20 november 2016 | i.s.m. Theater Antigone

10.30 u. | Overleiestraat 41, 8500 Kortrijk

Hagar Peeters

zondag 12 februari 2017 | gastvrouw Sarah Vankersschaever

10.30 u. | Oranjerie Broeltuin

Tinneke Beeckman

zondag 12 maart 2017 | gastheer Philippe Lepers

10.30 u. | Oranjerie Broeltuin

Jonge Gasten

Charlotte Van Den Broeck & Michael Bijens

zondag 23 april 2017 | gastheer Rik Van Puymbroek

10.30 u. | boekenhuis Theoria

PRIJS EN INSCHRIJVINGEN

vvk € 7 (incl. reservatiekost) | add € 8 | EYCA € 5

reserveren via UiT in Kortrijk, 056 23 98 55

(beperkte plaatsen, drankje telkens inbegrepen)

MEER INFO

www.kortrijk.be/bibliotheek/hetpenhuis - www.facebook.com/hetpenhuis
hetpenhuis.blogspot.com - schouwburgkortrijk.be

HET PENHUIS

Het Penhuis is aan zijn veertiende seizoen toe. We gingen van start in het najaar van 2003. Het Penhuis wil de ontwikkelingen in de actuele literatuur en filosofie op de voet volgen. De volle aandacht voor artistieke kwaliteit is het uitgangspunt. We willen geen organisatie zijn die zich richt op literatuur- en filosofiekenners. Tegelijk willen we een lage drempel inbouwen en een ruime variatie brengen in het aanbod.

Het Penhuis is een niet-geïstitutionaliseerde vereniging, maar nauw verbonden met de Kortrijkse Schouwburg, de Openbare Bibliotheek Kortrijk en de stad Kortrijk. De werking wordt hoofdzakelijk gedragen door vrijwilligers.

Het Penhuis programmeert vijf activiteiten per seizoen, op zondagvoormiddag. Er wordt daarbij telkens een dichter, een filosoof of een prozaïst uitgenodigd, die door een gastheer of – vrouw wordt geïnterviewd. Ook het publiek wordt nauw betrokken. Vragen stellen aan de uitgenodigde gast is altijd mogelijk.

Iedereen is welkom.

© Stad Kortrijk

BIOGRAFIE

CHARLOTTE VAN DEN BROECK °1991

Deze getalenteerde jonge dichteres, afkomstig van Turnhout, is één van de aangename verrassingen op de poëziepodia vandaag.

Charlotte Van den Broeck maakte grote indruk met haar poëzie in haar ijzersterke debuut 'Kameleon'.

Ze won er de Herman de Coninck Debuutprijs mee. Ze studeert woordkunst aan het Conservatorium van Antwerpen. Haar ultieme doel is om contact te maken met mensen en hen te ontroeren.

Zopas verscheen er een nieuwe bundel 'Nachtroer'. Deze bundel beantwoordde volledig aan de hooggespannen verwachtingen.

In haar gedichten dwaalt een soort weemoedige humor rond. Je voelt ook de veelzijdigheid van een gedreven dichter en lichtvoetigheid, geen zwaarte. De kwinkslag van de taal. Daar binnenin vind je Charlotte Van den Broeck...

MICHAEL BIJNENS °1990

Hij is schrijver en theatermaker en groeide op als zoon van een Antwerpse prostituee. Hij studeerde af aan de Brusselse theaterschool en maakte vervolgens razendsnel naam als theaterauteur. Met het veel geprezen boek 'Cinderella' (2015) kwam hij langs de hoofdingang de literatuurwereld binnen. Auteurs met faam prezen het boek. Inhoud en vorm liggen vaak op één lijn. Schokkend zowel naar gebeurtenissen als naar taalgebruik. Zijn fantasierijk proza ontwikkelt een geweldig ritme. Je wordt als lezer door zijn hallucinant taalgebruik meegezogen in de draaikolk van zijn fantastiek.

www.michaelbijmens.be

BIBLIOGRAFIE

CHARLOTTE VAN DEN BROECK

bron: nl.wikipedia.org/wiki/Charlotte_Van_den_Broeck

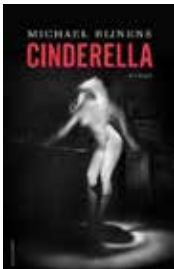
- Kameleon | gedichten | 2015 | uitgeverij De Arbeiderspers
- Nachtroer | gedichten | 2017 | uitgeverij De Arbeiderspers

MICHAEL BIJNENS

bron: <http://michaelbijnens.be>

- Valley of Saints | toneelvoorstelling i.s.m. Aurelie Di Marino | 2014
- Cinderella | roman | 2015 | uitgeverij Atlas Contact
- *titel nog niet gekend* [aangekondigd] | roman | 2017

Raadpleeg zeker eens de online catalogus van de Kortrijkse (buurt)bibliotheeken om nog meer werk van en over deze 'jonge gasten' te ontdekken: kortrijk.bibliotheek.be.

GASTHEER RIK VAN PUYMBROECK ° 1967

BIOGRAFIE

Onze gastheer is afkomstig van Gent maar woont nu in Leuven, is sinds 2011 journalist bij de krant De Morgen en werd in 2016 bekroond als Meesterverteller door de Stichting Verhalende Journalistiek voor een stuk dat verscheen in het wielermagazine Bahamontes. Voordien werkte hij bijna twintig jaar bij Het Belang van Limburg. Zijn sterke reportages en interviews - over de meest uiteenlopende onderwerpen en personen - worden erg gesmaakt door de lezers.

BIOGRAFIE

- Thuis en ver van huis: te gast bij Turkse families in Vlaanderen (2006)
- Weduwen: over leden na de dood van je man (2008)

DE KEUZE VAN... GIE

Charlotte Van den Broeck en Michaël Bijmens zijn twee getalenteerde jonge schrijvers. De een is dichter, de ander prozaïst.

Ik twijfel er geen moment aan dat zij beiden rasauteurs zijn. Zelden werd ik zo overrompeld door jong talent. We kunnen van hen nog heel wat verwachten in de toekomst.

Charlotte Van den Broeck verwoordt haar thema's niet op duistere, ondoorzichtige manier, maar treedt naar voor als een dichter, die in haar directheid en ongecompliceerdheid een groot publiek kan bereiken. Als de lezer haar humor doorziet, ontdekt die achter de schijnbaar eenvoudige mededelingen, meerdere lagen. Vertwijfeling en ontroering gaan vaak schuil achter humor en haar opmerkingsgave. Ze doet introspectief aan zelfonderzoek en weet dat verfijnd te combineren met een naar buiten gerichte zienswijze. Ze verdwijnt niet in zwaarmoedigheid maar kan een lichte toon aanhouden. Ze schrijft prachtige gedichten, die tevens een tijdsbeeld van vandaag neerzetten.

Michael Bijmens is een boeiende verteller. Een schilder met woorden. Een vulkaan. Een man die iets anders doet met de taal dan zijn jonge, Vlaamse collega's. Zijn debuut neemt je van bij het begin op sleeptouw. Je wordt meegezogen in een Felliniaanse film. Hij zet een soort Breugheliaanse figuren neer. Zijn boek vult zich gaandeweg met pittoreske figuren, rare snuiters, dromers en passanten. Het is een optocht van schilderachtige en hallucinante mannen en vrouwen. Vaak aanleunend bij het gore, maar eveneens, vertederend menselijk. De verhaallijn van de trip is vrij eenvoudig.

Je leest Bijmens om zijn stijl. Het turbulente milieu waarin hij opgroeide, heeft hem gevormd als schrijver. Hij komt pas goed op dreef wanneer hij die ondergrondse wereld in de verf zet. Hij doet dat met humor en tegelijkertijd met mededogen. Hij schrijft sprankelende dialogen wat meteen verklaart waarom hij ook als toneelschrijver heel wat in zijn mars heeftLang geleden dat een debutant me zo op sleeptouw kon nemen. Dit boek is een echt leesavontuur.

Deze beide jonge auteurs verdienen onze volle aandacht.

EEN JONGE MEESTER | Maurice Chabots

Dwars [studentenblad Universiteit Antwerpen]

bron: <http://dwars.be/nl/artikel/een-jonge-meester>

“Aangekleed en wel deze keer” zullen we elkaar spreken, mailt schrijfster Charlotte van den Broeck voor het interview. Vorige keer zag ik haar tijdens Poëziebordeel. Die nacht droeg ze, uitdagend gekleed, zittend in een badkuip en omringd door kaarsen, voor uit eigen werk. Charlotte is 23 jaar, studeert woordkunst en organiseert literaire avonden (‘Gedempte tongen’) in café Cabron. Sinds enkele voorpublicaties uit haar debuut Kameleon verschenen – de poëziebundel komt in februari 2015 uit – regent het optredens. Uw verslaggever woonde twee van die optredens bij en onderschrijft de recensies over sterke teksten en betoverende performances. Charlotte is hard op weg om uit te groeien tot een literair meester. “Ik probeer een goed mens te zijn,” zegt ze op indringende fluisterton halverwege het interview.

We hebben afgesproken in De Singel. Bij aankomst, 10 minuten te vroeg, staat Charlotte al te wachten. Ze groet me vol enthousiasme: “Ik dacht dat je het gesprek zou willen opnemen, dus ik heb alvast een studio voor ons geregeld.” De Singel is een theater, maar er worden ook kunstopleidingen gedoceerd. Richting de studio passeren we een gang waar een klas kinderen tikkertje speelt. “Het is hier vandaag kinderdag,” verklaart Charlotte.

“Dan zijn we mooi op onze plek.”

“Ik weet niet hoe oud jij bent, maar ik voel me toch heel volwassen hoor,” lacht ze.

Charlotte werd in 1991 geboren als dochter van een verpleegster en een ambtenaar in Turnhout. Ze kende een gelukkige jeugd, maar groeide op in een huis zonder boeken. Nu studeert ze voor het tweede jaar op rij woordkunst, een vijfjarige opleiding aan De Singel. “Ik ben afgestudeerd in Engelse en Duitse letterkunde, dat is de academische kant van literatuur, maar ik wilde me op het maken ervan richten. Ik hoorde van de opleiding woordkunst en heb niet getwijfeld. Dit heeft me al veel zelfkennis gebracht. Op mijn achttiende was ik heel naïef en ik ben blij dat ik eerst veel gelezen heb en mezelf op intellectueel niveau verrijkt heb. Die naïviteit lag ook aan mijn opvoeding, denk ik. Ik keek ongenueanceerd naar de wereld. Nu ben ik aan het creëren.”

Hoe was je opvoeding?

“Oh, het wordt Freudiaans!” lacht Charlotte. “Mijn thuissituatie was goed, maar mijn ouders zijn mensen die niet veel met cultuur bezig zijn. Daar stond ik wel alleen in. Als er iets echt belangrijk is, nodig ik mijn ouders uit, maar ze kunnen niet altijd. Ze zijn er niet heel nauw bij betrokken maar wel erg trots, omdat het redelijk lukt. Ik weet dat ze achter me staan en fier zijn, maar ze begrijpen niet heel goed waar ik precies mee bezig ben en ze mengen zich er ook niet echt in. Maar ik word wel gesteund door ze.”

Hoe heb jij je studententijd beleefd?

“Als student had ik een goed evenwicht tussen wild zijn en er keihard voor gaan. Ik ging wel uit, maar als ik moest werken dan ging ik er vol voor en kon ik erg geconcentreerd aan de slag. Dat heb ik nu nog.”

Wanneer begon je met schrijven?

“Eigenlijk schrijf ik nog niet zo lang. Ik schreef in 2011 mijn eerste kortverhaal voor een wedstrijd. Toen haalde ik een nationale finaleplaats en dacht ik voor het eerst verder te kunnen met schrijven. Poëzie leek me een goede vorm om in te kotsen.”

Kotsen?

“De eerste gedichten die ik schreef en die ook in mijn bundel zijn opgenomen, zijn heel associatief, een echte woordenstroom. In het begin had ik, toen ik ze op het podium voordroeg, steeds een gevoel alsof ik had overgegeven. Heel vreemd. Het moest er in één keer uit. Bij het schrijfproces was dat in het begin ook zo, een niet-aflatende stroom. Nu is het andersom, nu verbeter ik mezelf eindeloos voordat ik iets neerschrijf. Poëzie is echt mijn vorm. Ik zou graag ooit ook een roman schrijven, maar ik denk dat ik dat nog niet kan. Ik vind poëzie nu het meest zinvol en het beste voor mij, als schrijver, of als dichter. Als probeerder..”

Je moet jezelf niet wegbagatelliseren.

“Nee, dat doe ik ook niet, maar ik moet voor mezelf nog uitvinden hoe ik daar precies in sta.”

Wat is het beste advies dat je ooit kreeg?

“Dat komt van mijn moeder. ‘Je mag alles doen, maar lieg nooit,’ zei ze ooit. Ik kan wel hard zijn, maar ik zal nooit iets zeggen dat niet waar is.”

Het gesprek is een kwartier bezig.

Hoe verloopt het interview tot nu toe?

“Uhhh... Ik heb het gevoel dat ik teveel aan het zeggen ben.” Charlotte lacht. “Ik ga me iets geslotener opstellen nu.”

In februari komt je bundel Kameleon uit. Welke boodschap wil je met je debuut uitdragen?

“Mijn bundel gaat over vrouwelijkheid en het veranderlijke van identiteit, vandaar ‘kameleon’. Ik wil geen eenduidige boodschap prediken. Het aantrekkelijke van poëzie is voor mij juist dat je het opnieuw en opnieuw kan lezen en er telkens iets anders uithaalt. Voor mezelf is mijn debuut in ieder geval een laboratorium, waar ik naïviteit niet alleen naar de inhoud, maar ook ten opzichte van de poëzie zelf onderzoek. Hoeveel kan ik er over weten op dit moment, hoeveel kan je er ooit over weten? Ik weet ook niet of alle gedichten in de bundel wel ‘poëzie poëzie’ zijn en of dat hoeft. Mijn vertrekpunt was een citaat van Schiller, over de schijnbare naïviteit van vrouwen. En mijn grote voorbeeld is Ingeborg Bachmann, een Oostenrijkse schrijfster. Zij heeft maar één roman afgemaakt, Malina, en is heel vroeg een tragische dood gestorven. Ze rookte een sigaret in bed, viel in slaap en is vervolgens met huis en al opgebrand... Ze schrijft op een heel interessante manier over feminisme en dat boeit me erg.”

Ben jij een feministe?

“Niet in de zin van bh’s verbranden, maar ik denk wel veel na over wat mannelijk- en vrouwelijkheid zijn, hoe dat wordt weergegeven en wat daar fout aan is. Mijn bundel is gethematiseerd rond de vrouw, het meisje, lichaam en identiteit.”

Hoe zou je je eigen identiteit omschrijven?

“Ik ben rigide. Dat is niet zo positief, maar ik ben het wel. Ik ben ook gepassioneerd in de dingen die ik doe.” Lachend vervolgt ze: “En ik denk dat ik een goed mens ben, maar ik ben ook heel kritisch. Voor mezelf en voor anderen.” “Nee,” haast Charlotte zich te zeggen, “ik probeer een goed mens te zijn, dat is wat ik bedoel. Ik vind het moeilijk om over mezelf te praten. Je bent geen constant iets, je verandert.” Ze kaatst de bal terug: “Hoe zou jij jezelf omschrijven?”

Charlotte brengt veel optredens, onder meer met Poëziebordeel. Dat is een nachtelijk evenement waarbij bezoekers en deelnemers uitdagend zijn uitgedost en iedere dichter een eigen kamer heeft. Bezoekers kunnen er alleen per twee binnengaan voor een intieme voordracht. Op de gangen zijn ondertussen acts te bewonderen: livemuziek, beschaafde paaldanssessies en een spectaculaire vuurshow. Hoe beleeft Charlotte die nachten? “We hebben ‘het’ nu vier keer gedaan, ik begin me er goed bij te voelen. In het begin was het even zoeken.

Ik vond het een ongemakkelijk idee om met één iemand in een kamer te zitten en mijn poëzie voor te dragen. Dat werd direct erg persoonlijk. Intussen zijn er vier edities geweest en heb ik mijn draai gevonden. Er is telkens een bijzondere sfeer. Ik had bijvoorbeeld een keer een koppel bij me waarvan de man hard om mijn gedichten moest huilen, maar de vrouw deed het helemaal niks. Dan maak je iets super intiems mee met die man, terwijl zijn vrouw er volledig buiten staat en toch in diezelfde kamer is. Die momenten zijn bijzonder. Er leek een soort afstand weg te vallen.”

Is dat het doel van je schrijven, om mensen echt te raken?

“Ja, mijn ideaalbeeld van kunst – wat misschien wel naïef is – is dat het iets kan doen met de maatschappij, dat het iets kan veranderen. Daar ben ik nu nog niet toe in staat. Ik wil eerst dingen delen die ik mooi vind en hoop dat anderen die schoonheid ook gaan zien, dat ze erdoor geraakt worden.”

Wat zou jij willen veranderen?

“Vanalles,” glimlacht Charlotte. “Politiek bijvoorbeeld. Ik vind het milieu ook heel belangrijk, maar ik weet dat ik dat nooit met poëzie zal kunnen veranderen. Ook puur de manier waarop mensen naar elkaar kijken. Als je een verandering op dat vlak teweeg kunt brengen... Maar daar ben ik nog lang niet. Ik geloof wel echt dat kunst dat kan brengen. Als ik er zelf op een dag in zou slagen, zou dat schitterend zijn. Misschien meer nog dan het delen van mijn gedachten en ideeën, zoals ik nu doe. Ik weet niet zeker of mensen daar iets aan hebben, maar als ik daarmee iets teweeg zou kunnen brengen, zou ik er veel voldoening uit halen.”

Hoe combineer je al je literaire activiteiten met je voltijdse studie?

“Dat begint moeilijk te worden. Het is een gekke dichotomie: voor mezelf moet ik een product creëren dat goed is, maar voor school moet ik producten maken waarin ik wroet, probeer en faal. Soms mixt dat met elkaar; dan denk ik op school iets heel goeds gemaakt te hebben en daarbuiten te falen, en dan blijkt het andersom. Ik ben enorm bang om te falen. Oh! Ik heb al nachtmerries over de kritieken die straks op Kameleon zullen volgen. Als ik op een podium sta, kan ik controleren hoe mijn boodschap tot de mensen komt. Dan ben ik de baas. Licht dat papier in iemands living, dan ben ik daar niet meer. Dan is er enkel het papier. Ik hoop dat dat genoeg zal zijn.”

Je hebt een heel specifieke vertelstijl, waarbij je op een indringende fluistertoon spreekt en met je handen praat. Denk je daarover na? Heb je bewust een eigen stijl ontwikkeld?

“Er zijn wel een paar mensen die het altijd over ‘de handen van Charlotte’ hebben, maar ik heb daar geen controle over. Ik doe het niet bewust: mijn mond gaat sneller dan mijn hersenen. Het is alsof mijn lichaam mijn mond niet vertrouwt en nog eens wil herhalen wat mijn mond al zegt.”

Een van je gedichten opent met de woorden “we gooiden een anker, we zeiden hier stopt alle rede / als we ooit weer wilden denken, konden we naar dat anker / terugkeren”. Wat wil je daarmee zeggen?

“Het is een oproep om je geest te controleren. Ik kan heel cerebraal leven, dan zit ik volledig in mijn eigen kop. Het leek me een mooi beeld om als een schip aan te meren, een anker te gooien en van je gedachten weg te gaan. Je kunt nooit té veel nadenken, maar er is ook nog een werkelijkheid.”

Tijdens een toespraak voor Behoud de Begeerte sprak je over de belofte “er blijven heus wel dingen over”. In het gedicht Kleine Vulkaan schrijf je “als we nu vergeten dat wij hier voorbijgaan, zijn wij een eeuwigheid / zijn wij de lakens over het hoofd, heer en meester van de tijd”. Ben je bang voor de tijdelijkheid?

“Ja, ik zou het liefst hebben dat alles wat ik meemaak en waar ik een aangenaam gevoel aan koppel, voor altijd zal blijven duren. Ik ben bang voor het stoppen. Ik laat me snel meeslepen en als het eindigt, vind ik dat triest.”

Wat is het beste advies dat je beginnende schrijvers zou kunnen geven?

“Ik ben zelf natuurlijk een beginnend schrijver, maar je moet volgens mij niet te hard op een ander proberen te lijken. En als je kritiek krijgt, moet je ervan leren – dat is ook een advies aan mezelf. Je moet in ieder geval gedreven zijn, dat is het mooiste wat er is. Of het nu schrijven is, of zagezegd zoveel mogelijk hondjes aaien. Je moet niet de grootste schrijver willen worden, dat wil ik zelf ook niet. Maar je moet wel doordrijven waar je gedreven in bent.”

ALS JE MOEDER ECHT EEN HOER IS | Michael Bellon

Brussel Deze Week, 28 oktober 2015

bron: www.bruzz.be/nl/nieuws/opmerkelijk-debuut-van-michael-bijnens-als-je-moeder-echt-een-hoer

Cinderella was nog maar net uit of de auteur, Michael Bijnens, mocht het al gaan uitleggen in de belangrijkste televisietalkshows van Vlaanderen en Nederland. Na drie weken was de behoorlijk dikke roman al aan een derde druk toe, en op de pas afgelopen Frankfurter Buchmesse werden de Duitse vertaalrechten meteen verkocht voor een vrij groot bedrag.

Een en ander zal wel te maken hebben met het onderwerp: Cinderella gaat over het leven van de prostituee Iris Vandamme en haar zoon Michael Baetens, die haar pooier wordt. Bovendien laat Schaarbekenaar Bijnens geen twijfel bestaan over de autobiografische achtergrond van het verhaal. Desgevraagd getuigen zowel hij als zijn moeder uitvoerig en onverbloemd over hun belevenissen in het prostitutiemilieu. Bijnens, die ook theatermaker is, maakte tijdens zijn studies aan het Rits zelfs een theatervoorstelling over hun gedeeld levensverhaal, waarin zijn moeder zowat zichzelf speelde.

Maar belangrijker dan die mediagenieke verkoopsargumenten is dat Cinderella een verdraaid goed geschreven roman is, waarvan geen enkele bladzijde je onverschillig laat. Het is een ongecensureerd, zelfverzekerd boek met misdaadelementen, zwarte humor en meedogenloze bespiegelingen over geld, geweld, liefde, seks en onze condition humaine.

In het boek laat Michael Baetens regelmatig weten dat hij een boek aan het schrijven is over wat hij allemaal meemaakt. Zat jij ook al lang met dit boek in je hoofd?

Michael Bijnens: "Voor ik op het Rits zat, was het schrijverschap eerder een abstract idee. Terwijl mijn moeder het kot afbrak of geradbraakt op de zetel lag, ging ik naar de bib en barricadeerde ik mijn kamertje in een poging om daar vier boeken per week te lezen. En af en toe schreef ik een flutgedicht zoals zoveel pubers. Toen ik op het Rits merkte dat ik het leuk vond om theaterstukken te schrijven, groeide het idee dat ik over dit onderwerp een boek moest schrijven. Het voelde bijna als een verplichting. Nadat ik afgestudeerd was, ben ik eraan begonnen."

Zou het schrijven een manier kunnen zijn om je bewogen, niet altijd even vrolijke jeugd alsnog te gelde maken?

Bijlens: “‘Te gelde maken’ en ‘vergelde’ zijn wellicht niet voor niets verwante woorden. Een boek schrijven over dat milieu is ook een wraakname. Het was dikwijls amusant maar het was tegelijk een grote rotzooi. In zekere zin heb ik iedereen teruggepakt. Ook mijn moeder. Het is een afrekening en een liefdesverklaring – maar wel een die zodanig druip van de walging dat je die er eerst af moet poetsen voor je de liefde voelt.”

Voor Baetens helpt het beschrijven van de waanzin hem ook te begrenzen.

Bijlens: “Voor mij maakte het de onderlinge verbanden tussen de figuren in het leven van mijn moeder alvast behapbaar. Zij heeft zowat elke week een compleet nieuwe achterban die ze telkens weer aan mij voorstelt alsof ik hen al vijftien jaar ken. De ene week zijn dat Hongaren, de andere week Albanen. Als je met haar praat, word je hoorndol. Ze is niet in staat duurzame banden aan te gaan met mensen. Als schrijver creëert Michael Baetens voor zichzelf de structuur en het overzicht dat alle andere personages in hun leven ontberen. Ikzelf heb door te schrijven ook weer het onderscheid kunnen maken tussen de bodybuilder die de wasmachine door het raam gooide en de garagist die een mazouttank deed ontploffen, want ook in mijn hoofd was alles één grote waas.”

Vind je het soms niet spijtig dat het in de media eerder over je biografie gaat dan over het boek zelf?

Bijlens: “Feit en fictie hebben in het Latijn dezelfde stam. Ik zeg graag dat niets in het boek verzonnen is, maar dat alles druip van verbeelding. En wat ten behoeve van het verhaal wat is aangepast, is even wezenlijk. Het zou er voor sommigen op kunnen lijken dat een uitgever mij gevraagd heeft omdat ik een hoerenzoon ben die wat kan schrijven, maar zo is het niet gegaan.”

Je moeder is blijkbaar ook heel tevreden met het resultaat.

Bijlens: “Toen ik op het Rits die solo met haar maakte, stond ze twee dagen voor de première enthousiast met twee teelbalklemmen te zwaaien: ‘De mensen gaan dat goed vinden.’ Iedereen was het er ook over eens dat ze dat stuk als een natural heeft gespeeld. Zij is dan ook een natuurlijke actrice. Zet vier, vijf vrouwen samen in een bordeel, drink ze in drank en drugs en laat ze vechten om hetzelfde stuk vlees en dezelfde portemonnee, dan krijg je goed theater te zien. Ze veranderen hun namen in Rachella en Jennifer, en spelen de hele tijd manipulatieve spelletjes.” “Er zit natuurlijk ook een amusante pathologie in haar acceptatie en waardering van dit boek. Ze is best wel aandachtsgeil. In het bordeel leest ze hele hoofdstukken van het boek voor waarbij ze zich identificeert met haar fictieve personage. Mensen zeggen dat ik in het boek hard ben voor haar.

Maar of ik nu schrijf dat ze in een bad vol modder haar lelijke kut zit kaal te scheren of zingt als een soulzangeres met een gezwel op haar keel: zij vindt dat allemaal geen punt."

Uit de schaamteloze beschrijvingen van de veelsoortige rotzooi spreekt ook een vreemd soort vrijheidsgevoel.

Bijnens: "Vrijheid komt in het boek zowel op negatieve als op positieve manier aan bod. Als mijn vriendjes door hun ouders van school werden opgehaald in hun SUV, terwijl mijn moeder mij tweeënhalve uur liet wachten omdat ze weer bezig was de ene ramp in de andere ramp te laten overgaan, dan stampte ik tegen de schoolpoort. Maar de volgende keer ging ik alleen naar huis en dronk ik koffie in het centrum van Antwerpen waar ik gretig naar de gedesillustioneerde levensverhalen van de cafégangsters luisterde. Ik heb zelf genoten van de vrijheid, maar mijn moeder is er wel een beetje aan ten onder gegaan. Ze is haar hele leven op het hysterische af op zoek gegaan naar een vaderfiguur. Naar een religieuze verlosser die haar schuldenlast en haar trauma's op zijn schouders kon nemen en het fundament zou zijn van het huis dat zij wilde bewonen. Omdat ze die ene man nooit gevonden heeft, nam ze er uiteindelijk vijfduizend."

De zoon in het boek ontwikkelt ook een nadrukkelijke geldingsdrang. Is het schrijven van dit boek daar misschien nog een ver gevolg van?

Bijnens: "Zou kunnen. Waar mijn moeder houvast ging zoeken bij een ander, ben ik het misschien in mijzelf gaan zoeken door voor mezelf een personage te construeren dat heel erg moest verschillen van het milieu waarin ik opgroeide. 'Niemand helpt mij!' zei mijn moeder vaak. Dan antwoordde ik dat zelfs ik haar niet kon helpen. Ik wist hooguit wat ik met mijzelf moest doen. Op een bepaald moment had ik zelfs een lidkaart van de Open VLD, ik was klaar om hardcore liberaal te worden."

Dat doet denken aan de scène waarin de moeder een burgemeester om hulp gaat vragen, waarop die de zoon treiterig een stuk chocola voorhoudt en zegt dat hij er zelf maar voor moet zorgen dat hij ook zo'n stuk te pakken krijgt.

Bijnens: "Die scène laat in het boek een politieke spanning ontstaan die ik nog altijd honderd procent verpersoonlijk en die onoplosbaar blijft. Je moet het zelf uitzoeken, maar je hebt ook hulp van buitenaf nodig."

Uiteindelijk blijf je je moeder wel bijstaan. Zit er in sommige poeiers ook iets van een OCMW-medewerker?

Bijnens: "Ze zijn er soms een perversie van. Het is niet zo dat alle hoeren in een arm

om met het pistool tegen het hoofd gedwongen te worden om te neuken. Dat fenomeen bestaat, maar in het milieu van de meedrinkzaken, dat natuurlijk maar dertien procent van prostitutie vertegenwoordigt, heb ik het nooit gezien. In dat milieu tref je wel eens pooiers aan die klagen over het feit dat ze voortdurend achter hun prostituee moeten aanlopen omdat die haar gsm weer ergens heeft laten liggen of wat weet ik nog allemaal.”

“Maar het is natuurlijk ook verraderlijk als prostituees vergeten dat het wel degelijk zij zijn die worden uitgebuit. In Mexico heb ik het meegemaakt dat een prostituee in een bordeel - dat ik uit antropologische interesse bezocht - niet kon begrijpen waarom ik haar niet aanraakte, en uiteindelijk zei dat ze wel zag dat ik daar was om meisjes te martelen en dat ze dat zelf ook fantastisch vond. Dat is de gruwelijke werking van onderdrukking: mensen vergroeiën zodanig met hun rol van onderdrukte dat ze er niet eens meer uit willen bevrijd worden.”

Tussen haakjes: vind jij als ervaringsdeskundige dat onze maatschappij prostitutie mag gedogen?

Bijnens: (ernstig) “Ik weet het nog altijd niet. De ene dag ben ik voor het Zweedse model en dan weer voor het Nederlandse.”

Is het door je bewogen jeugd dat je vandaag voor de research van je theaterprojecten La Linea en Valley of saints onvervaard gevaarlijke oorden als Mexico en Libanon opzoekt?

Bijnens: “Nee. Ik ben dikwijls heel erg bang en zeker niet van plan nu al te sterven.”

Waarom blijf je dan niet gewoon lekker thuis?

Bijnens: “Dan heb ik niets te schrijven. Ik loop niet per se graag in de vuurlinie, maar als ik ergens door geraakt wordt en het laat me niet meer los, dan moet ik ernaartoe. Wat ik aan mijn jeugd heb overgehouden, is het besef dat de wereld in de meeste van haar geledingen vaak zo bizar is, dat je een verdomd goeie verteller nodig hebt om haar geloofwaardig weer te geven. Misschien is dat wel wat ik met fictie wil doen.”

VOLGENDE KEER IN HET PENHUIS

ZONDAG 8 OKTOBER 2017

CONNIE PALMEN (°1991)

Ze schreef sinds haar debuut als schrijver, 25 jaar geleden, vijf grote romans, een novelle, verhalen en essays. Ze brak meteen door met *De Wetten* (1991), één van de succesvolste literaire Nederlandse debuutromans van de afgelopen decennia. Het boek kende een internationale triomftocht: het won het Gouden Ezelsoor, werd vertaald in 25 landen, werd verkozen tot European Novel of the Year 1992 en werd genomineerd voor diverse prijzen. Haar naam was meteen gevestigd. Ook haar tweede roman *De vriendschap* (1995) kreeg lovende recensies en de AKO-Literatuurprijs. Daarna volgden *I.M.* (1998), *Geheel de uwe* (2002) en *Lucifer* (2007). Ze won met haar schitterende roman *Jij zegt het* (2015) de prestigieuze Libris Literatuur Prijs. Het is een boek waarin verlangen en gemis, liefde en dood op een beangstigende manier een verbond met elkaar aangaan. Gedurfd, verrassend en gelaagd. Haar meesterwerk.

Ze is ook auteur van het Boekenweekessay 2017, *De zonde van de vrouw*.

Gastheer is Yves Van Durme.

REDACTIE
Piet Devos & Gie Devos
ppddevos@gmail.com | giedevos@skynet.be

reacties en suggesties zijn welkom

Openbare Bibliotheek
Leiestraat 30 - 8500 Kortrijk
056 27 75 00 - bibliotheek @ kortrijk.be
www.kortrijk.be/bibliotheek